

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 1

Gemeente Den Haag, 24 juli 2024

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Marc Reniers

Voorzitter

Annuska Pronkhorst

Lid

Joris Molenaar

Lid

Secretaris:

Sander van der Ven

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst voor vaststelling op 24 juli 2024

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Laan van Meerdervoort 70, 70a,-b,-c,-d,-e,-g,-j,-l en -n

20240724 B/202400692

Bouwen: het veranderen van het kantoorgebouw Laan van Meerdervoort 70, 70a,-b,-c,-d,-e,-g,-j,-l en -n tot woningen, kantoren, wellness- en sportvoorzieningen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder heeft de commissie ingestemd met het principeontwerp van de transformatie van dit kantoorgebouw naar wonen. De aanpassingen en toevoegingen ten behoeve van de nieuwe functie maken logisch gebruik van de structuur van het pand en van elementen van de architectuur. Zoals het bestaande kantoorgebouw afwijkt van én aansluit bij de historische omringende bebouwing kan ook de woonfunctie goed ingepast worden. Daarvoor is een precieze architectonische uitwerking belangrijk en die ontbreekt nog op onderdelen.

In de detailset ontbreken dakranddetails en informatie over het groen en de terrassen op de verschillende platte daken. Hoe ver liggen de terrassen terug, hoe zijn de hekwerken ontworpen en hoe werken deze hekken samen met het groen?

Voor de franse balkons zijn opties getekend: spijlenhekken, glazen hekken en een combinatie van glas en spijlen. Onduidelijk is wanneer en waar de combinatie wordt toegepast. Met een glazen hek voor een spijlenhek kan de commissie niet instemmen. Waar glas nodig is en de logica van het gevelontwerp spijlen vraagt, moet het glas achter de spijlen gedetailleerd worden.

Het materiaal van de bankjes in de plint wordt niet genoemd. Zij worden nu in een geheel natuurstenen 'nis' geplaatst, maar de overgang van dat natuursteen naar het kozijn met een aluminium waterslagje ontkracht de plint. Deze overgang moet materiaaleigen worden opgelost.

Dit geldt ook voor de bekleding van de betonnen 'nokken' en in de gevel. Hier moet het natuursteen spreken door een dikkere maat en een onzichtbare bevestiging.

Of de voorgestelde sortering van het metselwerk werkt, is zonder monsterbord in de context niet te beoordelen. Die context is duidelijk binnenstedelijke. Voorkomen moet

worden dat de nu goede inpassing van het gebouw te niet wordt gedaan door te ruw, te rustiek of te industrieel metselwerk. Het bestaande gebouw is robuust, maar ook verfijnd in de verwijzing naar de historische belendingen. De transformatie moet dit behouden.

De inrichting van het voorplein is op de plattegrond-, doorsnede- en geveltekeningen goed weergegeven, maar de uitwerking ontbreekt. Omdat dit voorplein een bepalend element is in het uiteindelijk beeld van het gebouw in de straat en omdat het boven de (bestaande) kelder wordt aangelegd, is een precieze uitwerking van de inrichting en de technische voorzieningen – gronddekking, watervoerende lagen – noodzakelijk.

2 Loosduinse Hoofdstraat en Arnold Spoelstraat

20240724 B/2024-04007

Bouwen: het vernieuwen van de luifels en de entrees van bovenliggende appartementen en een onderdoorgang naar het parkeerterrein.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en het beeldkwaliteitsplan 'Winkelcentrum Loosduinen'.

Het project 'verbetering winkelgebied Loosduinen' is gericht op luifel- en gevelverbeteringen, het verbeteren van de entrees naar de bovenliggende appartementen en een onderdoorgang naar een aan de achterzijde liggende parkeerterrein. De huidige situatie betreft twee bouwblokken daterend eind jaren '60, waartussen een relatief smalle winkelstraat loopt, incidenteel onderbroken door woningentrees. De blokken zijn aan de winkelzijde voorzien van een doorgaande luifel. Voor het gebied is het vastgestelde beeldkwaliteitsplan 'Winkelcentrum Loosduinen' van toepassing.

De commissie acht het voorliggende voorstel voor de luifels in het aangeduide winkelgebied Loosduinen in beginsel voorstelbaar. In plaats van sloop en nieuwbouw is gekozen voor behoud en verbetering van de bestaande dichte luifels. De in het beeldkwaliteitsplan aangegeven lichte luifel wordt uitgewerkt door een lichte uitstraling van kleuren, materialen en geïntegreerde verlichting, de commissie acht dit voorstelbaar.

De commissie constateert dat de voorliggende set tekeningen niet compleet en niet consistent is. Met betrekking tot de uitwerking van het plan wil de commissie in het algemeen meegeven dat duidelijk dient te worden weergegeven waar de details genomen zijn. Ook heeft zij gevraagd het zicht op de onderzijde van de luifel inzichtelijk te maken. Een zorgvuldige en complete detaillering, deels afgestemd op de bestaande luifel en een zorgvuldig afgewogen toepassing van kleuren en materialen met specificaties dient ter versterking van de uitstraling van dit winkelgebied te worden bijgevoegd. Ook een kleur- en materiaalstaat ontbreekt.

Detail H01 met strekmetaal op strekmetaal overtuigt de commissie nog niet. De opeenvolging van luifel – constructie – strekmetaal – constructie – strekmetaal is onevenwichtig. De commissie vraagt om een meer integraal ontwerp van de verschillende onderdelen. De vormgeving waarbij de onderkant van beide delen strekmetaal is uitgelijnd met de onderkant van de luifel is akkoord. Het omzetten van het

strekmetaal van het reclamedeel dient zo te worden uitgewerkt dat dit element los wordt gehouden van het doorlopende strekmetaal. Zo ontstaat er een (hoger) los scherm ten behoeve van reclame-uitingen voor de doorlopende dakrand langs, zonder dat dit onderdeel wordt van de luifel.

De commissie vraagt om een uitwerking van de bevestiging van de beplating aan de onderzijde van de luifel, passend bij de vernieuwde uitstraling van de bestaande luifel. Dit dient in de detaillering te worden aangegeven.

Een plint van natuursteen op de metselwerk penanten is mogelijk. Het natuursteen dient echter ook consequent in de negge tot de bestaande pui te worden gemaakt. Ook dit dient in een horizontaal detail te worden aangegeven. De positie van de HWA ontbreekt.

De vormgeving rondom de woningentrees en onderdoorgang naar het parkeren dient verduidelijkt te worden in materiaalgebruik, bevestiging en kleurstelling. Dit dient in extra verticale details en ook in horizontale details te worden aangegeven.

Een haaks op de gevel aangebracht verticaal element geeft de entree van de woningen aan. Het element is een uitwerking zoals benoemd in het beeldkwaliteitsplan.

3 Poolsterstraat 30 en Binckhorstlaan 117 en 119

20240724 B/202330566

Bouwen: het bouwen van een woontoren met 702 woningen, 1800 m2 nieuwe bedrijfsruimte en 4180 m2 volumineuze detailhandel in grove bouwmaterialen ter plaatse van Poolsterstraat 30 en op de bestaande parkeerkelder ter plaatse van Binckhorstlaan 117 en 119 (BoogieWood).

Akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie constateert dat de uiterlijke wijziging ten opzichte van het op 15 mei 2024 geaccordeerde ontwerp de toevoeging van verlichting in het plafond boven de entree van de "volumineuze detailhandel" is. Deze verlichting is logische ingepast en heeft geen negatieve invloed op het ontwerp.

De commissie herhaalt de aandachtspunten uit het advies van 15 mei 2024:

- De commissie begrijpt de beperkingen van de bouwmethode van de toren voor de kroon, maar vraagt een meerzijdige uitwerking en ziet het resultaat daarvan graag op een later moment ter nadere goedkeuring. De aanlichting van de kroon ziet de commissie als onderdeel van deze uitwerking;
- De commissie begrijpt de noodzaak gewicht te besparen en de daaruit volgende keuze voor vezelversterkt beton. Echt beton met de getoonde tactiliteit en robuuste uitstraling is passender. De commissie hoopt dat vervolgonderzoek echt beton mogelijk maakt.

Marc Reniers

Voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag